

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

-

POSUDEK VEDOUcíHO PRÁCE

Jméno autora: Petr Novák

Škola: Univerzita Hradec Králové, Ústav sociální práce

Název práce: Sociální práce v rámci Probační a mediační služby ČR se zaměřením na trest domácího vězení

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Ježek

Oponent práce: Mgr. Lucie Smutková, Ph. D.

Hodnocení formulace hlavního cíle práce: autor si zvolil za hlavní cíl práce zjistit, jakým způsobem probíhá proces přípravy odsouzených k trestu domácího vězení a realizace tohoto trestu z pohledu pracovníků PMS se zaměřením na jeho specifika v kontextu sociální práce. Tedy zabývá se problematikou ukládání alternativního trestu a praktické osobní práce s klientem Probační a mediační služby. Tento cíl se snažil autor naplnit na 70 stránkách (včetně přílohové části), kde ve čtyřech kapitolách podává dobře srozumitelný pohled na problematiku trestu domácího vězení, se zaměřením na sociální práci probačních úředníků s klienty PMS. Autor z mého pohledu cíle dosáhl a to proto, že v teoretické části zcela jasně popisuje instituci Probační a mediační služby, její činnosti, zejména trest domácího vězení, který je aktuálně nejsledovanějším trestem odborné, ale i laické veřejnosti. Sociální práce s klienty, kterým byl uložen trest domácího vězení, je popsána jak v teoretické části, tak v praktické části práce, kde je sociální práce ze strany autora dopodrobna analyzována. Vzhledem k tomu hodnotím formulaci hlavního cíle jako výborně provedenou.

Hodnocení struktury práce: struktura práce je přehledná, celý text je řazen do čtyř hlavních kapitol, kde autor v prvních 3 podkapitolách popisuje problematiku TDV. Ve čtvrté kapitole již autor zpracovává výzkumný problém práce. Struktura členění je tedy logická, použitý jazyk je příjemný a to jak pro odbornou veřejnost, tak i pro laika, který nemá představu o daném tématu. Struktura práce – výborně.

Hodnocení teoretické části: v teoretické části práce popisuje autor instituci Probační a mediační službu a její základní činnosti, pilíře a cíle této instituce. Tento popisný charakter je v tomto ohledu nutný proto, aby čtenář pochopil, jak instituce pracuje a co je jejím hlavním přínosem. Rovněž i definice mediačních a probačních činností je pro další chápání díla nezbytná. Jako výbornou hodnotím kapitolu zabývající se trestem domácího vězení. V této kapitole je tento trest rozebrán od základního pojmu, historie až po současnost a budoucnost ve formě elektronického monitoringu. Teoretická část přináší základní vhled do dané problematiky – výborně.

Hodnocení praktické části: V praktické části autor stanovuje hlavní cíl a to zjistit, jakým způsobem probíhá proces přípravy odsouzených k trestu domácího vězení a realizace tohoto trestu z pohledu pracovníků PMS se zaměřením na jeho specifika v kontextu sociální práce a dva dílčí cíle DC1: Zjistit, jakým způsobem byli odsouzení pracovníkem PMS na bezproblémový výkon TDV připravováni a motivováni, a jak tento proces přípravy pracovníci PMS následně reflektují. DC2: Zjistit, jak byli klienti vedeni v rámci případové sociální práce v průběhu výkonu TDV, včetně následné subjektivní reflexe tohoto procesu pracovníky PMS. Vzhledem k tomu, že autor pracoval se spisovou dokumentací klientů Probační a mediační služby, a dále použil polostrukturovaný rozhovor je metoda kvalitativní zvolena zcela správně. Celá struktura praktické části je vědecky pojata. V tabulkách autor popisuje transformační kroky, kterými hodlá naplnit stanovený hlavní cíl a stanovené dílčí cíle. Stejně postupuje u polostrukturovaného rozhovoru, kde jasně sděluje, jakým směrem rozhovor a za jakým účelem rozhovor vedl. I zde je transformační tabulka, což považuji za velmi zdařilé. V kazuistikách se autor zajímal o sociální situaci klientů, na motivační nástroje, které pomáhají klientům splnit uložený trest. V každé kazuistice se autor snaží v závěru o přehledné vyjádření zjištěných informací a snaží se odpovědět na otázky stran motivace a sociální práce v rámci daného případu. Praktická část je výborně.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu: Základní výzkum je postaven na kvalitativní metodologii, nicméně autor pracuje i s kvantitativními daty, kdy porovnává statistická data za období let 2010 až 2013. Toto období je zvoleno velmi vhodně a to proto, že od roku 2010 je možné dle trestního zákoníku ukládat trest domácího vězení a naopak rok 2013 byl zahájen amnestií tehdejšího prezidenta republiky, která zásadně ovlivnila ukládání trestu domácího vězení. Autor se snaží zjištěné závěry, ale i stanové cíle jasně strukturovat. K tomuto účelu používá tabulky, které jsou přehledně členěny, tedy čtenáři dávají ucelený přehledem o zjišťovaných, ale i zjištěných informacích. Hlavním výzkumným souborem jsou probační pracovníci, kteří aktivně pracují s odsouzenými k trestu domácího vězení a dále je zdrojem šest případových studií, které autor zpracovává jednak po stránce motivační, tedy jaké nástroje jsou pro daného klienta důležité pro úspěšné vykonání trestu, ale i po stránce sociální práce, tedy jak probační pracovník s klientem pracoval a na jakých zakázkách. Výsledky opětovně strukturovaně prezentuje autor v tabulkách. Autor zcela správně a pravdivě interpretoval výsledky výzkumu – výborně.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěru práce: z výše uvedených hodnocení jasně vyplývá, že hlavní cíl práce, zjistit, jakým způsobem probíhá proces přípravy odsouzených k trestu domácího vězení a realizace tohoto trestu z pohledu pracovníků PMS se zaměřením na jeho specifika v kontextu sociální práce, byl splněn. Jak bylo cíle dosaženo, autor jasně shrnuje v závěru práce. Jako nejlepší z tohoto závěru se mi jeví následující: „Klienti PMS ČR jsou při každém osobním jednání s pověřeným pracovníkem motivováni v rámci profesionálního rozhovoru. S klientem jsou podrobně diskutovány výhody a nevýhody výkonu trestu domácího vězení a to jak při samotném výkonu trestu, tak i před jeho faktickým uložením, tedy v rámci přípravného řízení. Probační pracovník zde vystupuje v roli kouče. Nespecifická intervence „koučink“ ve své podstatě napomáhá rozvoji klienta. Napomáhá klientovi podniknout konkrétní kroky za účelem dosažení jeho představ, jak by měl být jeho problém řešen a tak se dospělo k jeho vyřešení. Koučink napomáhá k zplnomocňování klienta tak, aby on byl zdrojem nápadů a sám tyto nápady realizoval.“ Zde autor jasně definuje základní princip a to práci s daným klientem. I když v budoucnu bude k dispozici elektronický systém kontroly, tento nedokáže nahradit klientskou práci, při

které probační pracovník klienta motivuje ke změně svého života, na což autor jasně poukazuje ve své práci. Hodnocení – výborně.

Hodnocení formální stránky práce: formální stránka práce odpovídá danému typu práce, její rozsah je zcela dostačující. Autor prokázal orientaci v daném problému, prokázal ovládnutí odborného jazyka. Pracoval jak s tuzemskou, tak i zahraniční literaturou. Citace jsou v textu dostatečné. Hodnocení – výborně.

Hodnocení přínosu práce: Práce přináší zajímavý a čtivý vhled do problematiky alternativních trestů, konkrétně do problematiky ukládání trestu domácího vězení. Laika seznamuje se základními pojmy, činnostmi a výstupy formou čtivou a zajímavou. Odborné veřejnosti přináší vhled do konkrétní práce probačního pracovníka. Hodnocení – výborně.

Otázka k obhajobě:

- Vysvětlete funkčnost elektronického monitoringu, jaké technologie jsou nejčastěji používány a jak tato technologie pomáhá probačním pracovníkům?

Celkové zhodnocení: celkově hodnotím práci „Sociální práce v rámci Probační a mediační služby ČR se zaměřením na trest domácího vězení“ jako výborně zpracované téma, které je přínosné jak pro odborníky, tak pro obyčejné občany, kteří nemají jasnou představu o činnosti Probační a mediační služby, nemají jasnou představu o trestu domácího vězení. Nemají představu, co vše výkon trestu domácího vězení přináší probačním pracovníkům, ale i odsouzeným k tomuto druhu alternativního trestu. Hodnocení – výborně.

V Nymburce dne 15.07.2015

Vypracoval: Mgr. Jiří Ježek